

Oulunkaaren sosiaali- ja terveystalveluiden suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi 2014–2017 toimintamalli

Taustaa

Vanhustalvelulain 5 § mukainen suunnitelman ikääntyneen väestön tukemiseksi sosiaali- ja terveystalveluiden osalta on tehty ja hyväksytty Oulunkaaren yhtymävaltuustossa 2014 osana kuntien omaa suunnitelmaa ikääntyneen väestön tukemiseksi.

Näin edettiin

Päätös suunnitelman toteuttamisesta ja työryhmän nimeäminen

Suunnitelman aikataulutaminen ja yhteistyötahojen työskentelytavoista sopiminen

Sisällön tuottamisesta ja toimintatavoista sopiminen sekä tiedon keruu

Suunnitelman kirjaaminen

Suunnitelman hyväksyminen

Suunnitelman tiedotus ja käytäntöön vieminen

Yhteistyössä

Kunnat

Vanhusneuvostot – kuntalaisten edustajina

Kuntien hyvinvointityöryhmien edustajat

Suunnitelman tekoon nimetty työryhmä

Palvelutuotantolautakunta – ohjaava elin

Yhtymähallitus ja -valtuusto – päätöksen teko

Suunnitelma sisältää

Suunnitelman lähtökohdat

Nykytilan selvitys

Painopistealueet

Tavoitteet ja toimenpiteet

Arviointi

Vanhustalvelusuunnitelma pohjautuu Oulunkaaren strategiaan, järjestämissuunnitelmaan ja – sopimukseen, hyvinvointikertomukseen sekä vanhustalveluiden tiekarttaan. Suunnitelman tavoitteiden toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan Oulunkaaren vuotuisen toiminnan arvioinnin mallin mukaan.

Jatkoaskeleet

Vanhustalvelusuunnitelmaa jalkautetaan, tiedotetaan mm. omalla esitteellä sekä toimenpiteisiin ryhdytään tavoitteiden saavuttamiseksi. Vuotuisiin järjestämissopimuksiin kirjataan vanhustalveluille kuntien ja Oulunkaaren yhdessä sopimat tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteutumista seurataan toiminnan, talouden ja vaikuttavuuden näkökulmasta. Vanhusneuvostoilta kerätään palaute suunnitelman toteutumisesta vuosittain. Vuoden 2017 aikana suunnitelma päivitetään.

Esimerkkejä Oulunkaaren suunnitelman tavoitteista ja toimenpiteistä

Vanhuspalvelusuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet on jaoteltu Oulunkaaren värikoriteeman mukaisesti: vihreän kori – hyvinvointia tukevaa, keltainen kori – kotona asumista tukevaa ja punainen kori – elämänlaatua ja hyvinvointia tukevaa asumis- ja hoivahoitoa. Pääpaino tavoitteissa ja toimenpiteissä on vihreän korin palveluissa.

Hyvinvointi ja yhteisöllisyys		Koti toimivana asumisympäristönä		Elämänlaatua ja hyvinvointia tukeva asumispalvelu ja hoivahoito	
Tavoite	Toimenpide	Tavoite	Toimenpide	Tavoite	Toimenpide
Ikääntyneet ja iäkkäät voivat vaikuttaa osallistumalla	Vanhusneuvostojen vaikuttamismahdollisuutta avataan ja toimintaa tuetaan	Ikääntynyt saa asiakaslähtöistä ja tarkoituksenmukaista palvelua saumattomasti ja joustavasti	Palvelutarpeen arviointi toteutetaan ammattitaitoisesti ja Oulunkaaren kuntayhtymän yhdenmukaisin kriteerein, asiakaslähtöisyys huomioiden	Ikääntyneen asumispalvelut ovat tarkoituksenmukaiset	Palvelutarpeenarvioinnin ja SAS-työryhmän avulla oikea-aikainen hoidon porrastus asiakasnäkökulma huomioiden
	Kuntalaistiedottamisen kehittäminen mm. lehtiin, internet-sivuille, palveluopas		Perhehoidon käynnistäminen ja toimintamallin jalkauttaminen		Hoivahoidon tarkoituksenmukaisuus lääketieteellisestä syystä
Ikääntyneiden ja iäkkäiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen lisääntyy	Kuntalaiskeskusteluun osallistutaan eri foorumeissa; ikääntyneiden tapahtumissa, yhteistyössä järjestöjen, yhdistysten ja seurakuntien kanssa	Henkilöstö työskentelee laadukkaasti, innostuneesti ja motivoituneesti ikääntyneiden parissa	Kehitetään vastuutyöntekijän roolia sekä toimintatapoja ja jalkautetaan vastuutyöntekijän toimintamalli	Ikääntynyt asuu turvallisesti ja kokee merkityksellisyyttä asumispalvelu- ja hoivahoitoyhteisössä	Omaisosallistuvien aktiivisesti ikääntyneen hoidon suunnitteluun ja palvelusuunnitelmien tekemiseen tarpeen vaatiessa.
	Matalankynnyksen neuvontapalvelutoiminnan käynnistäminen		Tiedolla johtaminen: asiakaslähtöisiä palveluita ja hyvää henkilöstöjohtamista tuetaan ja kehitetään edelleen.		Asumis- ja hoivahoito palveluissa huolehditaan riittävästä henkilöstöresurssista valtakunnallisten suosittelun mukaisesti.
	Muistisairauksien oikea-aikainen tunnistaminen, hyödyntäen muistihoitajien vastaanottoa hyödyntäen		Kuntouttava työote huomioidaan läpi koko vanhuspalveluprosessin		Saattohoitomallia kehitetään ja henkilöstöä koulutetaan

Kotona asuminen, kuntoutumisen edistäminen ja ikääntyneiden osallisuus

Oulunkaaren vanhustalvelusuunnitelman jalkauttamisen esimerkkejä

Oulunkaaren vanhustalvelusuunnitelmaa on jalkautettu keväästä 2014 alkaen. Suunnitelmaa on tiedotettu tiedostusvälineiden kautta sekä tehty esite kuntalaisille ja heidän omaisille tiedoksi vanhustalveluiden tavoitteista vuosille 2014–2017.

Yhteistyötilaisuudet

Tavoite: Ikääntyneet ja iäkkäät voivat vaikuttaa osallistumalla

Toteutus: Oulunkaari toteutti yhteistyössä kuntien kanssa yhteistyötilaisuuksia ikääntyneiden hyväksi. Tilaisuuksien tarkoituksena oli löytää uusia yhteistyömuotoja eri toimijoiden kesken, joilla pystytään tukemaan ikääntyneiden kotona asumista ja hyvinvointia

Tilaisuudet toteutettiin joka kunnassa ja paikalle oli kutsuttu järjestöjen sekä yrittäjien edustajia. Tilaisuudet koettiin tarpeellisiksi ja kaikkiaan oli 100 osallistujaa.

Tilaisuuksista kerättiin olemassa olevia käytäntöjä ja uusia innovatiivisia yhteistyömuotoja sekä tutustuttiin muihin alueella toimiviin tahoihin

Tilaisuuksista kerätty materiaali toimitetaan osallistujille ja Oulunkaaren esimerkillä lähdetään toteuttamaan suunnitelmia. Yhteistyötilaisuuksia pidetään jatkossa vuosittain, vanhustalveluiden ja kuntien kokoon kutsumana.

Vanhustalveluiden yhteistyö ja toiminnan tukeminen

Tavoite: Ikääntyneet ja iäkkäät voivat vaikuttaa osallistumalla

Toteutus: Vanhustalveluiden roolia ja asemaa kunnissa sekä Oulunkaaren yhteistyötahona on lähdetty tukemaan vuoden 2014 aikana.

Vanhustalveluidet on otettu mukaan kehittämistyöhön aktiivisesti mm. ohjaus- ja neuvontalveluiden kehittäjäasiakkaina

Vanhustalveluiden keskinäistä yhteistyötä on tuettu ja kutsuttu koolle yhteisen näkemyksen löytämiseksi

Vanhustalveluiden yhteiset toimintasäännöt sekä kuntien ja Oulunkaaren roolien, velvollisuuksien ja oikeuksien määrittäykset ovat tekeillä

Yhteisten toimintalinjojen käyttöönotto toteutuu vuoden 2015 aikana

Vastuuyöntekijän roolin ja tehtävien määrittäminen

Tavoite: Ikääntynyt saa asiakaslähtöistä ja tarkoituksenmukaista palvelua saumattomasti ja joustavasti

Toteutus: Vastuuyöntekijän roolia, tarkoitusta ja tehtäviä on tarkasteltu vanhustalveluiden johtoryhmässä sekä tulevien vastuuyöntekijöiden kanssa

Vastuuyöntekijät ja heidän tehtäväkuva on määritelty

Vastuuyöntekijän toimintaohje kirjattu, sisältää tehtävän, toimenkuvan, vastuuyöntekijän tarpeen Oulunkaarella

Toimintaohje on otettu käyttöön syksyllä 2014 ja sitä tarkennetaan tarpeen mukaan ennen lopullista käyttöönottoa tammikuussa 2015

Palvelutarpeen arvioinnin yhteyteen on tehty vastuuyöntekijän tarpeen määrittelyn lomake, jonka mukaan vastuuyöntekijän tarve kirjataan aina asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan syyskuusta 2014 alkaen